

Røros Kommune

Budsjett
2010

Revidert
økonomiplan 2011 - 2013

Kommentardel

23.11.2009
HG

Innhold

1	Generelt	3
2	Om budsjettprosessen	3
3	Statsbudsjettet – enkeltsaker	3
4	Budsjettforutsetninger	4
5	Utvalgte sammenligningstall – KOSTRA	6
6	Lånegjeld	7
7	Investeringer	8
8	Forslag til rammer	9
9	Sammenstilling	12
10	Andre forhold	14
11	Sentrale styringsorganer	15
12	Oppvekstetaten	16
13	Helse- og sosialetaten	22
14	Næring	24
15	Kultur	25
16	PDL	28

1 Generelt

Regjeringen satser på lokal velferd og fokusområdene er som før oppvekst, helse samt pleie og omsorg.

Det legges med andre ord ikke opp til store endringer i kommunenes aktiviteter. Kostnadsveksten er beregnet til 3.1%, og Røros kommune får for 2010 en økning i skatt og rammetilskudd på 4.5%, dvs. en økning på 8.9 mill kr til kr 214 mill kr.

Det sies imidlertid samtidig at økninger i rente- og pensjonskostnader må tas innenfor rammen, det samme gjelder reduksjon i turnustimer for helsepersonell. Videre skal timetallet i skolen utvides med en time pr uke og det skal videre være åtte timers gratis leksehjelp gjennom skolefritidsordningen. Tilskuddet til ressurskrevende brukere reduseres fra 85% til 80%, innslagspunktet økes fra kr 735.000 til kr 765.000.

Etter de signaler som har kommet i ettertid er det nok mye som tyder på at vi går mot en mer nøktern periode og at det kommer innstramminger som også vil ramme kommunesektoren.

For årets budsjett vil rådmannen spesielt peke på usikkerheten ved rentenivået og det kommende lønnsoppgjøret. Selv om vi har lagt inn en større lønnsøkning en det er lagt opp til i statsbudsjettet kan den fremledes være for liten. Med lønnskostnader på over 200 mill kr slår en prosent mye ut. Det samme gjelder en prosent på en lånemasse på over 200 mill kr.

2 Om budsjettprosessen

Formannskapet er etter loven pålagt å fremme forslag om årsbudsjett for det kommende kalenderår. Det skal gjøres rede for de grunnleggende prinsipper kommunen har benyttet ved framstilling av årsbudsjettet og organiseringen av arbeidet med budsjettet skal beskrives.

I tilknytning til bevilgningen skal det angis mål og premisser, dette kan likevel utelates dersom anvendelsen åpenbart følger av bevilgningens tekst.

I oppstillingen av budsjettet følger kommunen de anbefalinger som er gitt om god kommunal regnskapsskikk.

I henhold til budsjettreglement vedtar kommunestyret nettorammer for etatene og det er delegert til hovedutvalgene å fordele rammene på formål og arter. *Det fremlagte detaljbudsjettet er følgelig å betrakte som en anskueliggjøring av driftsnivået.*

Frist for utlegging til alminnelig ettersyn

Fristen for utlegging er senest 14 dager før behandlingen i kommunestyret og kommunen er pålagt å vurdere om denne er tilstrekkelig. Røros kommune anser denne fristen som tilstrekkelig.

2.1 Økonomiplan

I henhold til kommunelovens § 44 skal kommunestyret en gang i året vedta en rullerende økonomiplan. Plane skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventete utgifter og prioriterte oppgaver i perioden. Det skal for hvert år anvises dekning for de utgifter og inntekter som er ført opp.

Det er en del forutsetninger som er endret siden økonomiplanen var oppe til behandling og ble vedtatt i møtet den 25.6.2009, og det legges med dette opp til en revisjon sammen med budsjettet for 2010.

3 Statsbudsjettet - enkeltsaker

Det skal fremdeles satses på lokal velferd og oppvekst, helse, pleie og omsorg.

For øvrig:

- Ny rentekompensasjonsordning for skolebygg. En låneramme på totalt 15 mrd betyr 15 mill kr for oss. Det er søkt om rentekompensasjon for byggetrinn I.
- Investeringsstilskudd til sykehjemsplasser og omsorgsboliger videreføres med henholdsvis 30% og 20% av brutto investering, begrenset oppad til kr 400.000 og kr 600.000 pr enhet.
- Opptrappingsplanen for rusfeltet skal styrkes.
- Ressurskrevende brukere. Innslagspunktet økes til kr 965.000, deretter 80% kompensasjon.
- Momskompensasjon på investeringer. Til nå har det vært anledning til å bruke kompensasjonen til å finansiere vanlig drift. Fra og med 2010 skal kompensasjonen brukes til å finansiere investeringene, minimum 20% skal brukes i 2010, 40% i 2011 og med en videre økning på 20% pr år.

4 Budsjettforutsetninger

Skatteinntang

Det kommunale skattøret foreslås uendret med 12,80%

Skatt til fylkeskommunene: 2.65%, til staten 12.55%.

Beregnet skatteinntang: kr 107.632.000.-. Det er en økning på 4% fra revidert anslag for 2009, og bør være rimelig realistisk. Det gir en gjennomsnittlig skatteinntekt på kr 19.350.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten utlignes med 2 promille for boliger og fritidsboliger og med 5.5 promille for næringsseiendommer. Det gir en beregnet inntekt på 7.6 mill kr for boliger og fritidsboliger og 5.6 mill kr for næringsseiendommer, til sammen 13.5 mill kr.

Lønnsutvikling

I statsbudsjettet er det forutsatt en kostnadsvekst på 3.1%, men det er i år ikke sagt noe om fordelingen mellom prisvekst og lønnsvekst. Normalt vektet lønn med 64% og øvrige kostnader med 36%, med en beregnet prisvekst på 2% indikerer det at det fra regjeringens side er lagt opp til en lønnsvekst på 2.4%.

Overhenget fra 2009 til 2010 er på over 2%, det er nytt hovedoppgjør i pr 1.5.2010 og det er lite sannsynlig at oppgjøret holdes innenfor en ramme på 0.4%.

Vi har basert budsjettet på et påslag på lønn pr dato på 2.5%, det tilsier en økning pr 1.5 på 3.3%. Inkludert en lønnsглиdning på 0.3% gir det en årslønnsvekst på 5.2%. Det kan også være for lite. Ved forrige tariffoppgjør ble det avtalt at realkompetansen skulle kartlegges og at det så skulle forhandles om lønnstillegg på basis av denne kartleggingen. Hvis det kommer i tillegg til det alminnelige lønnsoppgjøret

Pensjonskostnader KLP

Netto premie er beregnet til 16% av et grunnlag på 135 mill kr. Det gir en premie på 21.5 mill kr. Sannsynligvis vil det bli tilbakeført overskudd som vil redusere premien noe.

Pensjonskostnadene i Staten Pensjonskasse er beregnet til 11%.

Renteutvikling

For ett år siden lå rentenivået i Kommunalbanken på 6.6% og har i løpet av første halvår kommet helt ned i 1.75%. Norges banks styringsrente ligger for tiden på 1.5%.

Her er det vanskelig å spå, men mye tyder vel på at vi etter hvert vil få en økning og det antydes 0.25 – 0.5 prosentpoeng for første halvår 2010 og tilsvarende for andre, dvs at vi kan komme opp i henholdsvis 2.25% og 2.75%. Fastrenteindikasjonen for ett år ligger på 2.6%. For 3 år og fem år er indikasjonene henholdsvis 3.8% og 4.2%.

For 2010 har vi basert beregningene på 2.5% for første halvår og 3.5 % for andre, dvs. et gjennomsnitt på 3%. Det skulle gi en rimelig grad av sikkerhet.

Før perioden 2011 – 2013 er det brukt 4%, det kan være noe lavt og en bør følge utviklingen nøye framover. Ideelt sett burde en ha lagt seg på eksempelvis 5%, slik at en kunne ha en reserve.

Befolkningsutvikling

	01.jan	0 - 5 år	6 - 15 år	16 - 66 år	67 - 79 år	80 - 89 år	over 90 år	Over 67 år	Over 80 år
2 007	5 671	345	760	3 618	591	305	52	948	357
2 008	5 620	339	731	3 573	616	311	50	977	361
2 009	5 563	329	709	3 568	605	304	48	957	352
2 010	5 536	332	694	3 548	611	295	56	962	351
2 011	5 530	342	659	3 548	632	293	56	981	349
2 012	5 531	338	640	3 534	672	284	63	1 019	347
2 013	5 538	332	612	3 568	680	274	72	1 026	346
2 014	5 548	347	595	3 550	703	281	72	1 056	353
2 015	5 563	348	588	3 556	725	279	67	1 071	346
2 016	5 568	350	580	3 544	758	267	69	1 094	336
2 017	5 603	356	565	3 548	792	276	66	1 134	342
2 018	5 609	358	584	3 506	829	266	66	1 161	332
2 019	5 636	363	588	3 499	852	265	68	1 185	333
2 020	5 661	368	594	3 480	890	264	65	1 219	329
2 021	5 673	373	604	3 455	901	275	65	1 241	340
2 022	5 698	375	613	3 441	932	272	65	1 269	337
2 023	5 724	381	610	3 441	945	280	67	1 292	347
2 024	5 746	383	629	3 413	960	294	67	1 321	361
2 025	5 778	382	631	3 421	944	328	72	1 344	400
2 026	5 794	384	637	3 401	969	336	67	1 372	403
2 027	5 828	386	644	3 384	985	363	66	1 414	429
2 028	5 856	387	649	3 385	996	374	65	1 435	439
2 029	5 882	385	655	3 378	1 003	393	68	1 464	461
2 030	5 905	383	661	3 375	1 003	417	66	1 486	483
SSB Framskrivning 2007 - 2030 Alternativ middels nasjonal vekst, nye prognoser i 2009.									

Befolkningstallet har det siste året gått drastisk ned, fra 5671 den 1.1.2007 til 5.547 den 1.10.2009. Det vil si at vi har hatt en nedgang på 16 hittil i år, og det ser ut som om SSBs prognoser kan stemme. Prognosene tilsier en ytterligere nedgang i 2011 og 2012. Deretter vil det snu. Sannsynligvis har nedgangen en sammenheng med oppsigelser og permitteringer i industrien. I løpet av neste år skal vi ha bosatt tjue nye flyktninger og det vil virke i positiv retning.

Vi ser for øvrig at antall barn mellom ett og fem år vil holde seg ganske konstant, mens gruppen 6-15 går kraftig ned. Det gir utslag på elevtallet.

Vi ser også at det forventes en nedgang i antall eldre over 80 år, mens vi får økning i gruppen 67 – 79 år.

Det indikerer at vi kan få et mindre press på pleie og omsorgstjenestene.

Elevprognoser

2 009		Revidert 22.10.09					
Elevtall	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Røros	581	578	564	548	549	528	511
Brekken	90	87	87	81	76	67	57
Glåmos	54	54	47	45	37	32	23
Sum	725	719	698	674	662	627	591

Prognosene indikerer en kraftig nedgang de kommende år, og spesielt for Glåmos og Brekken. I praksis har tilflytting som regel gjort at elevtallet har holdt seg oppe, men dette er en utvikling en får følge nøye.

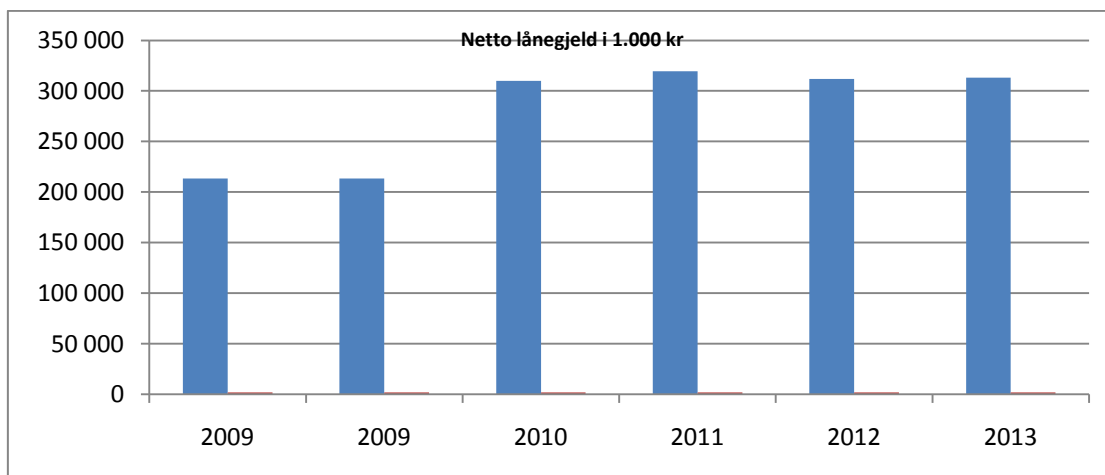
5 Utvalgte sammenligningstall Kostra

Nøkkeltall 2007		Røros	Gr. 11	Sør-Tr.lag	Landet
Grunnskole pr elev	pr elev	67 186	74 610	69 968	71 222
Inventar og utstyr	pr elev	883	750	895	876
Undervisningsmateriell	pr elev	1 388	1 929	1 788	1 807
Gruppestørrelse snitt		13,8	13,6	13,2	13,4
Elever pr årsverk		11,8	11,3	12,7	12,1
SFO - pr bruker	pr bruker	22 687	19 487	21 188	21 045
Kulturskole pr bruker	pr bruker	9 232	12 084	12 876	12 496
Grunnskolepoeng snitt	pr elev	38,1	38,0	38,5	38,5
Andel elever spes.u.		6,9 %	7,7 %	5,3 %	6,3 %

Nøkkeltall 2007		Røros	Gr. 11	Sør-Tr.lag	Landet
Kommunehelsetjeneste	pr innbygger	1 455	1 428	1 312	1 402
Pleie og omsorg	pr innbygger	10 727	13 393	10 422	11 397
Sosialtjenesten	pr innbygger	1 755	1 925	2 515	2 173
Barnevern	pr innbygger	2 961	4 188	5 253	4 470
Hjemmetjenester	pr bruker	151 516	153 139	138 897	145 846
Institusjoner	pr bruker	455 077	584 164	548 311	598 656
Andel over 80 i institusjon		21,6 %	18,2 %	20,4 %	18,5 %
Andel enerom		94,9 %	93,3 %	86,1 %	92,3 %
Andel hj.tjenester o 67 år		64,1 %	68,6 %	68,5 %	67,7 %
Legeårsverk pr 1000		10,0	9,4	8,7	9,1
Fysioterapi pr 1000		10,0	9,0	7,4	8,8

Bortsett fra for SFO ligger vi lavt på de aller fleste kostnadsindikatorer.

6 Lånegjeld

Lånegjeld	2008	2009	2009 R	2010	2011	2012	2013
Netto eksklusive startlån	205 390	213 482	213 482	309 953	319 440	311 751	313 124
Antall innbyggere	5 620	5 563	5 563	5 559	5 559	5 559	5 559
Netto lånegjeld pr innbygger	36 546	38 375	38 375	55 757	57 464	56 080	56 327
Gjennomsnitt Trøndelag	44 055						
Gjennomsnitt Norge	26 866						
Lån Røros kirke - utover normalt				60 000	57 000	54 000	51 000
Pr innbygger				10 793	10 254	9 714	9 174
Gjennomsnitt uten kirke				44 964	47 210	46 366	47 153

Lånegjelden reflekterer løpende lån, byggelån kommer i tillegg og med forventede låneopptak for skole, kirke, sykehjem og omsorgsboliger vil en i 2011 passere 319 mill kr i gjeld. Av dette utgjør kirken 72 mill kr. Korrigert for dette lånet vil vi ha en lånegjeld pr innbygger på kr 47.000 i 2011. Det er noe over gjennomsnittet for Trøndelag, gjennomsnitt for Norge ligger på kr 27.000.

Første avdrag på kirkelånet vil forfalle med 3.6 mill kr i 2011. Vi har fått 3 mill kr i 2008 og tilsvarende i 2009 slik at vi har dekket opp avdrag for to år. Avdragstiden er 20 år, og tilskuddet til avdrag må fra statens side bevilges for hvert år. Her ligger det en utfordring.

Utvikling renter og avdrag

Renter og avdrag	2008	2009	2009 R	2010	2011	2012	2013
Renter	13 987	11 982	7 971	7 022	12 638	13 130	13 048
Avdrag	12 021	13 168	13 168	13 829	17 601	17 901	18 126
Sum	26 008	25 150	21 140	20 851	30 239	31 031	31 174
Tilskudd	2 897	2 698	2 235	2 162	8 623	8 436	8 166
netto kostnader	23 111	22 452	18 905	18 689	21 617	22 595	23 008

Rentenivået er uvanlig lavt, og en må regne med at det etter hvert vil stige. I planperioden er det beregnet at nivået vil øke til 4%, det kan være for optimistisk og en må følge utviklingen nøye og være forberedt på at en må kutte i driftsnivået.

7 Investeringer

I tillegg til mindre investeringer er det gjort vedtak om rehabilitering av Røros skole, ombygging av aldershjemmet til omsorgsboliger, utvidelse av sykehjem med åtte plasser samt bygging av 12 nye omsorgsboliger.

Restaureringen av Røros kirke er i gang og vil være ferdig til jul i 2010. Byggherre er Røros kirkelige fellestråd. Kommunen er ansvarlig for lånet.

Byggekostnadene har en periode vært høye. Det er mye som tyder på at konkurransen om oppdrag nå begynner å bli stor. Vi har nå fått inn anbudene på Gjøsvika sykehjem, det var seks anbydere og netto kostnad etter fradrag av mva og tilskudd vil ligge på 5 mill kr mot opprinnelig kalkyle på 11 mill kr.

Tilskuddsordningene for sykehjem og omsorgsboliger videreføres i 2010. Fylkesmannen har prioritert våre prosjekter, og det er viktig at de blir gjennomført mens det er mulig å få tilskudd.

Vedtatte investeringer

7.1 Røros skole

Røros skole er vedtatt rehabilitert i tre trinn. Første trinn er bygging av ny avdeling for ungdomstrinnet i skolegården. Arbeidet er igangsatt og skal være ferdig neste sommer. Vedtatt låneramme: 15 mill kr.

Trinn 2 gjelder ombygging av den gamle ungdomsskoledelen. Denne er også kalkulert til 15 mill kr, og det er ønskelig at trinn 2 igangsettes til neste høst. Det må gjøres vedtak om det i budsjettet for 2010.

Trinn 3 gjelder gammeldelen, paviljongen og formingsbygget og er også kalkulert til 15 mill kr. Det planlagte glassbygget er tatt ut. I økonomiplanen er det lagt inn start i 2011 og ferdigstillelse i 2012.

7.2 Sykehjem og omsorgsboliger

Gjøsvika sykehjem

Igangsatt og vil stå ferdig i 2010. Som tidligere nevnt vil kostnaden bli lavere enn tidligere budsjettert.

Nye omsorgsboliger 12 stik

Vedtatt bygget i sak 08/993 og med et godkjent låneopptak på 18 mill kr.

Prosjektering blir igangsatt på nyåret, ferdigstillelse 2011.

Ombygging av aldershjemmet

Dett er en sak som har tatt lang tid. Ombygging ble vedtatt i sak 05/1517 – Budsjettet for 2006. Vedtak om låneopptak på 20 mill kr ble gjort i budsjettet for 2006. Ombyggingen ble prosjektert og sendt ut på anbud, men en kom ut med en kostnad på 40 mill kr og en har i

ettertid forenklet og krympet prosjektet slik at en nå bør komme på et nivå som er mer akseptabelt. Det er planlagt 10 leiligheter og dagsenter.

Forslag til nye investeringer

Investeringer	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Sentrale styringsorganer</i>					
Sammenkobling IP-telefon iog fastnett	125 000				
<i>Oppvekst</i>					
Flytting av barnehage Glåmos	2 500 000				
IT-plan	260 000	260 000	260 000	260 000	260 000
Barnehager - vognskjul	180 000	180 000			
Kvitsanda barnehage - garderobe/inngang	850 000				
Barnehager - uteareal	200 000	200 000	0	0	0
<i>Helse og sosial</i>					
Diverse utstyr, sykehjem, helsesenter	770 000	0	0	0	0
Hjemmetjenestene - tr.h.alaramer	100 000				
<i>Kultur</i>					
Utstyr gymbygget	150 000				
Digital kino tillegg	100 000	205 000			
Rørosboka - ny utgave	0	0	0	0	0
Anlegg idrett og friluftsliv	200 000	0	0	0	0
<i>PDL</i>					
Opprusting Kjerkgata og Bergmannsgt.	1 500 000	2 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Trafikksikkerhet	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Rehabilitering av veier	0	500 000	500 000	500 000	500 000
Rehabilitering ledningsnett	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Lysanlegg Åsgjerdet		135 000			
RV 705		220 000			
Parkeringsplass Falunveien		400 000			
Ny brannbil - erstatning for 1.utrykningsbil fra 1985			3 000 000		
<i>Kirke</i>					
Sum investeringer	9 260 000	5 900 000	6 560 000	3 560 000	3 560 000
<i>Finansiering</i>					
Bruk av fond investeringer	0	0	0	0	0
Låneopptak	9 260 000	5 900 000	6 560 000	3 560 000	3 560 000
Sum finansiering	9 260 000	5 900 000	6 560 000	3 560 000	3 560 000

Totalt foreslås det mindre investeringer for 5.9 mill kr som må finansieres ved låneopptak.

Oppvekst

Vi har en investeringplan for IT som rullerer med kr 260.000.- pr år. I tillegg er det lagt inn vognskjul og opprusting av uteareal for barnehagene.

Kultur

Kinoene vil bli digitalisert i 2010, kostnadene er noe usikre men vi må kalkulere med en investering på kr 205.000 i tillegg for 2010.

PDL

Sentrumsgatene

En vil foreslå at opprustingen av sentrumsgatene fortsetter. For Kjerkgata gjenstår strekningen fra Håneshjørnet opp til Korsveien, kalkulert til 2 mill kr. Det burde vært gjort slik at gata sto

ferdig samtidig med kirka, men det er mulig at det ikke går på grunn av arbeidene der. Alternativt kan en ta en ny strekning av Bergmannsgata.

For perioden 2011 til 2013 er det lagt inn 1 mill kr pr år. Erfaringsmessig bør en ta bolker på minimum 2 mill kr, det vil i praksis si at en må ta en strekning hvert annet år.

Trafikksikkerhet

Normalt er det behov for kr 100.000 årlig til forskjellige prosjekter.

Istandsetting veier

I forbindelse med vedlikeholdspakken ble det utført asfaltering m.m for 1 mill kr. Det er behov for mer, og det foreslås at det avsette kr 500.000 for hvert år i planperioden.

Rehabilitering vann- og avløp

Det foreslås å sette av 1.7 mill kr årlig til dette formålet. UV-anlegg som skal erstatte kloring vil komme på 0.5 mill foreslås dekket innenfor denne posten.

Lysanlegg Åsgjerdet

Røros løypeforening står for driften av anlegget i Åsgjerdet, men har ikke økonomi til å dekke kostnaden ved utskifting av lysanlegget. Åsgjerdet er for øvrig kommunens eiendom og er en viktig del av friluftstilbudet for barn, og en vil innstille på at kommunen tar denne investeringen.

Riksvei 705

Denne er behandlet tidligere. I henhold til vedtaket skal det tas stilling til finansiering av aksjekapitalen ved budsjettet for 2010, og en vil foreslå at kr 220.000 tas med på investeringsbudsjettet.

Parkeringsplass ved Falunveien

Det foreslås at denne blir opparbeidet i 2010. Kostnaden er beregnet til kr 400.000.

Ny brannbil

Dagens utrykningsbil er fra 1985 og er i og for seg brukbar, men det ønskes en bil med sterkere motor og med større vannkapasitet. Den gamle er salgbar, men prisen er usikker. Det foreslås at kr 3 mill kr legges inn for investering i 2011.

Industriområde Havsjøveien

Reguleringsplanen for området er under behandling. Estimater for fremføring av vei, vann, avløp og strøm ligger på 6 mill kr, og i tillegg kommer tomtekostnaden.

Det foreslås at det avsettes 10 mill kr i 2010. Det kan ta tid før området blir tatt i bruk og til en får refundert kostnadene, og en vil foreslå at det for dette prosjektet gis lån fra Kraftfondet og at det blir beregnet en rente som settes lik innskuddsrenten. Salg av tomter går til avdrag på lånet.

Forskuttering fylkesveier

Etter asfalteringen av Hådalsveien og Vintervollveien gjenstår det 1.5 mill kr som vil bli tilbakebetalt fra fylkeskommune i 2015.

Vi forskutterer nå 1.2 mill kr til gangveien langs Falunveien, også den med tilbakebetaling i 2015 eller senere.

Også her kan det være hensiktsmessig at vi gjør låneopptaket på samme måte som for Havsjøveien, og det foreslås at det også her lånes fra Kraftfondet på samme betingelser.

8 Forslag til rammer

Med bakgrunn i midler til disposisjon, økonomiplanen og statsbudsjettet er det fra rådmannens side gitt følgende foreløpige rammer. Rammene for 2009 er i utgangspunktet justert med 3.1% som forutsatt i statsbudsjettet. I tillegg er det forsøkt å kompensere for spesielle forhold.

8.1 Sentrale styringsorganer

Sentrale styringsorganer	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013
Bevilget ramme 2009	19 956	20 786	20 786	20 786	20 786
Indeksjustering 3,1%	0	644	644	644	644
Forsikringer	330	0	0	0	0
Rettsaker	200		-150	-150	-150
AMU arbeidsmiljøundersøkelse	300	-300	-300	-300	-300
Valg		0	200	0	200
Økning IT-drift		605	605	605	605
Sum	20 786	21 735	21 785	21 585	21 785

Avtalen om drifting av våre IT-systemer ble fornyet i år. Egentlig skulle vi ha vært ute på en ny anbudsrunde men på bakgrunn av at vi utreder utvidet samarbeid med Os og Holtålen ble opsjon om forlengelse benyttet. Avtalen har ikke vært prisregulert på fem år, omfanget har i tillegg økt og vi måtte akseptere en ganske stor økning. Avtalen er likevel gunstig. For planperiioden er det lagt inn 0.6 mill kr pr år.

Videre må vi regne med at vi etter hvert blir ferdige med rettsaker og at utgiftene kan justeres ned.

Det er valg annenhvert år, det koster kr 200.000 for hver gang og er lagt inn for 2011 og 2013.

8.2 Oppvekst

Oppvekst	2 009	2 010	2 011	2 012	2 012
Bevilget ramme	59 500	59 700	59 700	59 700	59 700
Indeksjustering 3,1%		1 851	1 851	1 851	1 851
Assistent Glåmos	150	0	0	0	0
Div forbruksmateriell	50	0	0	0	0
Læremidler	0	300	300	300	300
Reduksjon bemanning - 7/12	0		-1 100	-1 100	-1 100
Sum	59 700	61 851	60 751	60 751	60 751

Ingen spesielle forhold som det er justert for, bortsett fra at det er lagt inn en ekstra øremerket post på kr 300.000 til læremidler. Etaten reduserer bemanningen og det gir en helårseffekt fra og med 2011 på 1.1 mill kr.

8.3 Helse og sosial

Helse og sosial	2 009	2 010	2 011	2 012	2 012
Bevilget ramme eks. flyktninger	95 272	97 332	97 332	97 332	97 332
Indeksjustering 3,1%	0	3 017	3 017	3 017	3 017
Legesenteret, ny hjemmel	60	400	400	400	400
Hjemmetjenesten	700	0	0	0	0
Vikarutgifter	600	0	0	0	0
Lærlinger	300	0	0	0	0
Sosialhjelp	300	0	0	0	0
Lønn TFF	100	0	0	0	0
NAV - lokaler og ledelse		430	430	430	430
Innsparing ved nye omsorgsboliger			-1 000	-1 500	-1 500
Sum	97 332	101 179	100 179	99 679	99 679

I tillegg til indeksregulering er det gitt tillegg for ny legehjemmel og vår andel av utgiftene ved NAV-kontoret. Det mangler kr 450.000 til å finansiere stilling nr 2 i rusprosjektet, det er søkt om tilskudd og vi har så langt tatt sjansen på å legge det inn. Det er heller ikke midler til å dekke en 40% fysioterapihjemmel som ble vedtatt opprettet i fjor, men som enda ikke er endelig tildelt.

Bygging av omsorgsboliger vil gi innsparing av nattevakt m.m og det er lagt inn en reduksjon i rammen for 2011 – 2013.

8.4 Kultur

Kultur	2 009	2 010	2 011	2 012	2 012
Bevilget ramme	9 380	10 408	10 408	10 408	10 408
Indeksjustering 3,1%	394	323	323	323	323
Ratvolden	200	0	-200	-200	-200
Lønnsoppgjøret 2009	34	0	0	0	0
Økt pensjon	55	0	0	0	0
Generelt nedtrekk		-100	-100	-100	-100
Leie gymbygg og hall			1 250	1 250	1 250
Sum	10 408	10 631	11 681	11 681	11 681

Etaten er korrigert for utgifter på Ratvolden som utgår fra 2011. I tillegg kommer kr 1.250.000 som er økningen fra dagens drift til avtalen på 3.5 mill kr med Røroshallen Eiendoms AS for perioden 2011 – 2013. Leien må fordeles mellom etatene etter faktisk bruk. Inntil videre har vi latt den stå på Kultur.

8.5 Plan, drift og landbruk

PDL	2 009	2 010	2 011	2 012	2 012
Bevilget ramme	21 062	21 662	21 662	21 662	21 662
Indeksregulering 3,1%		672	672	672	672
Eiendomsskattekontor	200	-300	-300	-300	-300
Vedlikehold	400				
Inntekter omsorgsboliger 2011			-200	-400	-400
Inntekter omsorgsboliger 2012				-300	-600
Sum	21 662	22 034	21 834	21 334	21 034

Rammen er korrigert for reduksjon av kostnader med eiendomsskatt. I tillegg er det lagt inn husleieinntekter for omsorgsboligene for perioden 2011 – 2013.

8.6 Kirke og trossamfunn

Kirke og trossamfunn	2 009	2 010	2 011	2 012	2 012
Bevilget ramme	2 668	2 788	2 788	2 788	2 788
Indeksjustering 3,1%	120	86	86	86	86
Sum	2 788	2 874	2 874	2 874	2 874

Rammen er videreført. Kremasjon har til nå vært gratis for innenbygdsboende, men i og med at krematoriet nå er stengt må kremering foregå i Trondheim. Til nå har kremasjon vært gratis for innenbygdsboende. Hvis det skal videreføres må budsjettet styrekes med kr 140.000.

Sammenfatning rammer

	R2009	2010	2011	2012	2013
Hele 1.000 kr					
Sentrale styringsorganer	20 786	21 735	21 785	21 585	21 785
Oppvekst	59 700	61 851	60 751	60 751	60 751
Helse- og sosial	97 332	101 179	100 179	99 679	99 679
Flyktingetjenesten	1 238	3 735	3 735	3 735	3 735
- Fondsfinansiering	441	502	502	502	502
Flyktingetjenesten netto	797	3 233	3 233	3 233	3 233
Totalt helse og sosial	98 129	104 412	103 412	102 912	102 912
Næring	2 534	2 534	2 534	2 534	2 534
Bruk av fond	2 534	2 534	2 534	2 534	2 534
Næring netto	0	0	0	0	0
Kultur	10 408	10 631	11 681	11 681	11 681
Kirke og trossamfunn	2 788	2 874	2 874	2 874	2 874
Landbruk, plan, miljø	21 662	22 034	22 034	21 334	21 034
Totalt	213 473	223 537	222 537	221 137	221 037
Reserve/underdekning (-)	1 295	624	-2 588	-2 716	-3 029

Med de forutsetninger som er lagt og med de gitte rammer har vi en lite overskudd på 0.6 mill kr i 2010. Med økte finansutgifter, bortfall av premieavvik, leie av hall m.m ser vi imidlertid at rammene er for høye for perioden 2011 – 2013.

Det må derfor settes i gang en prosess for å tilpasse driftsnivået, og en vil foreslå at rammene i økonomiplanen samlet reduseres slik at en kommer i balanse. Rådmannen vil foreslå at det gjøres administrativt i samråd med hovedutvalgene, frist settes til 1.5.2010.

9 Sammenfatning

Budsjett 2010						
Økonomiplan 2010 - 2013						
	2009	2009	2010	2011	2012	2013
Hele 1.000 kr	Budsjett	Rev. B	Budsjett	Økonomiplan		
Skatteinntekter	103 688	101 460	107 632	107 632	107 632	107 632
Eiendomsskatt	11 200	13 000	13 500	13 500	13 500	13 500
Rammetilskudd	100 000	102 589	105 722	106 534	106 534	106 534
Diverse tilskudd	2 698	2 235	2 162	8 623	8 436	8 166
Flyktningetilskudd	797	797	3 233	3 233	3 233	3 233
Momskompensasjon investeringer	1 400	1 400	500	500	0	0
Befolkningsendring				0	0	0
Sum inntekter	219 783	221 481	232 749	240 022	239 335	239 065
Overført investeringer						
Avsetning til disposisjonsfond	0		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0		0	0	0	0
Netto avsetninger	0	0	0	0	0	0
Kalk. Avskr. Og renter	3 982	3 982	3 982	3 982	3 982	3 982
	223 765	225 463	236 731	244 004	243 317	243 047
Renter og avdrag						
Renteinntekter	3 100	1 685	2 285	2 185	2 135	2 135
Aksjeutbytte	4 000	4 260	4 000	4 000	4 000	4 000
Gebyrer	0	0	0	0	0	0
Renter lån og omkostninger	11 982	7 971	7 022	12 638	13 130	13 048
Nye låneopptak			0	0	0	0
Avdrag lån	13 168	13 168	13 829	17 601	17 901	18 126
Premieavvik pensjon	-4 500	-4 500	-1 996	0	0	0
Sum finansposter	-13 550	-10 695	-12 570	-24 054	-24 896	-25 039
Disponibelt etter finansposter	210 215	214 768	224 161	219 949	218 421	218 008
Etatsrammer	209 683	213 473	223 537	222 537	221 137	221 037
Over/underdekning	532	1 295	624	-2 588	-2 716	-3 029
Inndekning 2011 - 2013						
Reduksjon i driftsrammene				-2 588	-2 716	-3 029
Resultat			624	0	0	0

Budsjettet for 2010 balanserer med et beregnet overskudd på kr 624.000.-. For perioden 2011 – 2013 foreslås det at en forsøker å komme i balanse ved å se på organisering og drift og det er lagt inn en reduksjon i driftsrammene slik at en kommer i 0.

I tillegg må en se på inntektsmulighetene, og økt aksjeutbytte og eiendomsskatt må kunne vurderes.

Hvis elevtall og antall eldre endrer seg slik prognosen tilsier vil det gi seg utslag i rammetilskuddet

Reserver

Det kan ligge noe reserve på rentesiden i 2010, men samtidig er sannsynligheten for en sprekk

på lønnskostnadene ganske stor.

Disposisjonsfondet vil ved årsskiftet ligge på 2 mill kr. Utover det har vi en reserve i at inntil 80% av momskompensasjonen for investeringer i 2010 kan brukes til å finansiere drift. I budsjett og økonomiplan har vi forutsatt at den skal brukes til å finansiere investeringene, og en bruk til drift vil medføre større låneopptak og økte kostnader i senere år.

10 Andre forhold

Krematorium og nytt orgel i Røros kirke

Krematoriet er stengt på grunn av tekniske problemer og at det har kommet nye krav til rensing. Kostnadene ved nytt utstyr og bygningsmessige endringer er anslått til 6 mill kr. Anbud på nytt orgel ligger på 6.3 mill kr, orgelkomiteen har 0.7 mill kr på konto og med høyde for uforutsette kostnader kan en anså investeringen til 6 mill kr.

Så langt ser det ut til at en skal klare restaureringen innenfor rammen på 72.1 mill kr inklusive mva. Det gir en momskompensasjon på 14.2 mill kr. For 2010 skal 20% tilbakeføres prosjektet, det vil utgjøre 2 mill kr og bør stå som reserve inntil videre. En vil likevel kunne ha 12 mill kr til disposisjon slik at en kan få finansiert både orgel og krematorium. En må i tilfelle ved budsjettbehandlingen gi fellesrådet et klarsignal for at midlene kan brukes på denne måten.

Alternativt kan midlene trekkes inn til fremtidig kirkelig eller kommunal drift.

Hjemmel for fysioterapi

Denne ble vedtatt opprettet ved budsjettbehandlingen i fjor. Den har vært utlyst og det ble administrativt gjort en tildeling som ble påklaget. Klagen har blitt behandlet administrativt og i klagenemnda, som ønsket at saken skulle utredes på nytt.

Den en i ettertid ser er at en utlysning som ikke har grunnlag i kommunens spesifiserte behov blir vanskelig å håndtere. I prinsippet er det den faglig best skikkete som skal tildeles hjemmelen, her er en inne på vanskelige vurderinger og det er lite hjelp i å hevde at det er en alminnelig hjemmel som skal tildeles. Sannsynligheten er stor for at intensjonen i kommunestyrets vedtak ikke kan oppfylles og med bakgrunn i at etaten må spare vil en foreslå at hjemmelen trekkes inn.

11 Sentrale styringsorganer

Tjeneste	Funksjon	Tekst	Budsjett 10	Budsjett 09	Budsjett 08
1000		Politiske utvalg	2 438 100	2 401 000	1 949 000
1001		Politiske partier	63 000	63 000	63 000
1002		Politiske valg	0	202 000	0
1003		Revisjon	387 000	375 000	395 000
1004		Kontrollutvalg	128 000	127 500	135 000
		Sum politiske råd og utvalg	3 016 100	3 168 500	2 542 000
1100		Rådmannskontoret	5 705 500	4 931 000	4 927 000
1101		Økonomiavdelingen	2 408 400	2 828 900	2 750 500
1102		Fellesutgifter IT	3 517 000	2 501 000	2 219 000
1103		Fellesutgifter	4 280 500	4 322 000	3 563 000
1104		Arbeidsmiljøutvalget	400 000	700 000	350 000
1105		Reservert tilleggsbevilgninger	100 000	100 000	100 000
1107		Skatteavdelingen	990 000	966 500	897 500
1108		Lønnsavdeling	733 600	699 600	0
		Sum administrasjon	18 135 000	17 049 000	14 807 000
1201		Overformynderiet	62 500	61 500	56 000
1202		Sivilforsvaret	150 000	147 000	139 000
1203		Eldrerådet/ungdomsrådet	32 000	32 000	15 000
		Sum rettslige oppgaver	244 500	240 500	210 000
1303		Frivillighetsentralen	339 000	328 000	303 000
		Sum sentrale styringsorganer	21 734 600	20 786 000	17 862 000

Politiske utvalg

Det er beregnet 9 møter i kommunestyret, 20 i formannskapet og 76 møter i andre utvalg.

Rådmannskontoret

Ny økonomirådgiver tiltrer 6.12.2009. Nye nettsider er satt i drift i 2009 og vi vil i 2010 ha fokus på innhold og løpende oppdatering. . Vi vil også i 2010 ha fokus på saksbehandling og arkiv. Inngående post scannes og vi er på god vei mot et elektronisk arkiv.

HMS-systemet er under revisjon og vil bli utvidet til å omfatte kvalitetsstyring.

Beredskapsopplegget skal gjennomgås og det planlegges en intern øvelse.

Økonomiavdelingen

Nytt økonomisystem ble satt i drift den 1.1.2009. Det er et samarbeidsprosjekt med Os og Holtålen, og det har ikke gått som planlagt. Det var en forutsetning at Trondheim skulle være pilotkommune, men det ble i stedet oss og systemet har vært og er til dels fremdeles preget av barnesykdommer. Vi har ikke godkjent leveransen og har heller ikke betalt for bruken i 2009. Det vil bli tatt stilling til fortsatt bruk etter årsoppjøret.

Fellesutgifter IT

Økningen skyldes i hovedsak regulering av driftsavtalen med Ergo Group. Avtalen forlenges med ett år i påvente av at vi får avklart en felles IT-strategi med Os og Holtålen. Det er aktuelt å knytte seg til det felles dataopplegget på Tynset eller det tilsvarende mellom Midtre-Gauldal og Melhus.

Fellesutgifter

Den største posten er kommunens forsikringer som utgjør 2.5 mill kr. For øvrig føres diverse felleskostnader som porto, kommunikasjon, kopiering og juridisk bistand under denne tjenesten.

Arbeidsmiljøutvalget

Her føres kommunens utgifter til bedriftshelsetjeneste m.m, samt kommunens bidrag til det sentrale OU-fondet.

Til formannskapetets disposisjon

Det foreslås å videreføre posten på kr 100.000 som formannskapet kan bruke til direkte bevilgninger.

Eldrerådet/ungdomsrådet

Eldrerådet har tidligere fått en bevilgning på kr 15.000, og det ble i år bevilget tilsvarende til ungdomsrådet. En foreslår at det bevilges kr 16.000 til hver i 2010.

12 Oppvekst

Status

Barnehagene

Statens satsingsområde de senere årene har vært full barnehagedekning. I Røros kommune har vi hatt dette siden 1998. De siste 3 årene har vi imidlertid måttet utvide en avdeling både på Kvitsanden og Øya barnehager for å få dette til, men alle som har søkt har fått et godt tilbud. Etter at snart alle kommuner har full barnehagedekning, har statens føringer dreid mer mot kvalitet i barnehagen framfor kvantitet. I Røros kommune har en møtt dette kravet med å starte opp et utviklingsprogram for personalet. Dette er først og fremst et lederutviklingsprogram, men hele personalet blir dratt inn. En har store forventninger til dette programmet, som med veileder avsluttes i januar 2010, men arbeidet fortsetter i regi av styrerne og barnehagekonsulent.

Felles satsingsområder for barnehagene 2010 – 12:

- Pedagogisk ledelse
- Barns medvirkning
- Språk og språkstimulering
- Overgang barnehage til skole
- Styrking av kvalitet og økonomi
-

Grunnskolene

Elevtallsutvikling Røros skole

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Totalt
2009/10	Elevtall	40	51	31	71	55	50	48	83	70	65	564
2010/11	Elevtall	45	40	51	31	71	55	50	52	83	70	548
2011/12	Elevtall	53	45	40	51	31	71	55	61	59	83	549
2012/13	Elevtall	54	53	45	40	51	31	71	63	61	59	528
2013/14	Elevtall	32	54	53	45	40	51	31	81	63	61	511

Brekken oppvekst- og lokalsenter

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Totalt
2009/10	Elevtall	6	7	7	6	7	12	9	13	10	10	87
2010/11	Elevtall	4	6	7	7	6	7	12	9	13	11	81
2011/12	Elevtall	6	4	6	7	7	6	7	12	9	13	76
2012/13	Elevtall	4	6	4	6	7	7	6	7	12	9	67
2013/14	Elevtall	2	4	6	4	6	7	7	6	7	12	59

Glåmos skole

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Totalt
2009/10	Elevtall	4	7	3	10	8	11	4	47
2010/11	Elevtall	2	4	7	3	10	8	11	45
2011/12	Elevtall	3	2	4	7	3	10	8	37
2012/13	Elevtall	3	3	2	4	7	3	10	32
2013/14	Elevtall	1	3	3	2	4	7	3	23

Alle skolene i kommunen har i prognosene en negativ elevtallsutvikling. Som tidligere nevnt i forskjellige sammenhenger har vi gjennom en årrekke hatt prognoser som viser en relativ sterk nedgang i elevtallet, uten at dette helt har slått til. Det er å håpe på at denne trenden fortsetter. Imidlertid vil elevtallsnedgangen i budsjettet for 2010 gi seg utslag i reduksjoner av timetallet.

Når budsjettet for 2010 legges fram har nettopp resultatene av høstens nasjonale prøver blitt offentliggjort. Etter at vi på de forrige prøvene har prestert på gjennomsnittet, opplever vi i år at resultatene har blitt dårligere. Dette bekymrer kommunens skoleledelse og arbeidet med å analysere årsaker til dette har allerede startet, med tanke på tiltak for å motvirke en fortsettelse av denne tendensen.

Felles satsingsområder for grunnskolene 2010 – 2012

1. Skolene skal utvikle elevenes sosiale kompetanse og ha nulltoleranse for mobbing
2. Røros kommune skal være en foregangskommune i bruk av IKT i undervisninga
3. Ved en praktisk tilnærming av lærestoffet skal skolene utvikle elevenes faglige kunnskaper
4. Utvikling av personalets faglige kompetanse skal gis høg prioritet
5. Elevene skal kunne delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisninga
6. Skolene skal arbeide for å skape et godt samarbeid med foreldre/foresatte og lokalsamfunnet
7. Satsing på etter- og videreutdanning av personalet
8. Styrking av økonomien

Ungdommens Hus

Fritidsklubben har inneværende år i likhet med de to foregående hatt en bemanning på 150%, fordelt på 100% stilling som klubbleder og 50% stilling som klubbarbeider. Aktiviteten på klubben er i stadig utvikling med et økende antall medlemmer.

Klubben har de siste årene med ujevne mellomrom sørget for rusfrie arrangement, så som dansekvelder, konserter, etc. Nytt av året er en sterkere satsing på konserter og i løpet av høsten har Røros-ungdommer i alle aldre hatt et godt tilbud.

Kulturskola

I løpet av sin 20-årige historie har kulturskolen utviklet seg fra å være en skole med kun musikkopplæring på et lite utvalg instrumenter til å bli en fullverdig kulturskole med opplæring i de fleste kunstarter; musikk, dans, drama og billedkunst.

Svært mange av stadens barn/ungdom stifter sitt første bekjentskap med ”utøvende kunst” på kulturskola og med enda bedre tilgang på lærerkrefter, kunne det vært flere, da vi fortsatt har en del på ventelister.

Voksenopplæring

Det er fattet vedtak om at VO og TFF skal samlokaliseres i det gamle aldershjemmet og at det skal opprettes et fagsenter. Dette vedtaket er fortsatt ikke iverksatt, da det i felles hovedutvalgsmøte mellom oppvekst og helse- og sosial ble fattet vedtak om en utredning av norskopplæringen for fremmedspråklige. Denne utredningen skal foreligge innen martnan og legges fram for hovedutvalgene senest mars 2010.

Økonomi

Administrativt tildelt ramme fra rådmannen for 2010 er på kr 61.851.000. Dette er en videreføring av 2009-ramma med et påslag av 3,1% for lønns- og prisstigning, samt kr 300.000 øremerket til lærebøker på grunnskolene.

Det har for oppvekstsjefen vært en utfordring å tilpasse etatens drift til gitt ramme og dette lar seg ikke gjøre uten reduksjoner. I forhold til dagens aktivitet foreslås følgende:

- Reduksjon på 1,1 lærerstilling fra 01.01.10
- Reduksjon på 3,4 lærerstillinger fra 01.08.10
- Reduksjon på vikarbudsjett i barnehage og SFO

Reduksjonene på antall lærerstillinger i grunnskolen må sees i sammenheng med elevtallsnedgangen på skolene, i tillegg som et middel for tilpasning til gitt ramme.

I tillegg til de reduksjonene som er gjort i forhold til dagens aktivitet har en følgende utfordringer som skolene/barnehagene må ta innenfor egne rammer:

- Fra 01.08.10 innføres gratis leksehjelp i totalt 8 t/u på trinn 1 – 4, samt at undervisningstimetallet på barnetrinnet økes med en time pr. uke. Disse utgiftene har en ikke fått kompensasjon for i ramma.
- Oppvekstetaten har pr 01.11.09 mottatt søknader på ekstra styrkingstiltak i barnehagene for barn med spesielle behov med en kostnadsramme på kr 1,7 mill. Dette har en pr. dato ikke funnet midler til å innvilge.

Staten innførte høsten 2009 nytt system for videreutdanning av lærere, Kompetanse for kvalitet. Dette innebærer at staten finansierer selve studietilbudet, samt 40% av vikarutgifter av frikjøp til den studerende. De resterende vikarutgiftene skal fordeles på kommunen som skoleeier med 40% og den studerende med 20%. Oppvekstsjefen har for 2010 ikke funnet rom for kommunens andel av utgiftene i budsjettet og kan derfor ikke tilby noen av våre lærere denne videreutdanningen.

På den positive siden har, som nevnt tidligere, rådmannen lagt inn et øremerket tilskudd til lærebøker for elevene. Dette betyr at skolene i 2010 har kr 300.000 mer å kjøpe lærebøker for og at en dermed kan øke takten på utskiftninger av læreverk noe i forhold til det planlagte.

Konklusjon

Oppvekstetatens budsjett for 2010 er meget stramt. Reduksjonene av lærerstillinger kan delvis forsvares med nedadgående tendens i elevtallet, men tatt i betraktning av at staten innfører fri leksehjelp og øking av timetallet på barnetrinnet, burde, ideelt sett, lønnsbudsjettet forblitt uendret.

I det øvrige driftsbudsjettet er det ikke gitt kompensasjon for prisstigning, da årslønnsveksten mer enn spiser opp de 3,1% påslag på ramma. I realiteten har samme kronesummen stått fast de siste 5 årene.

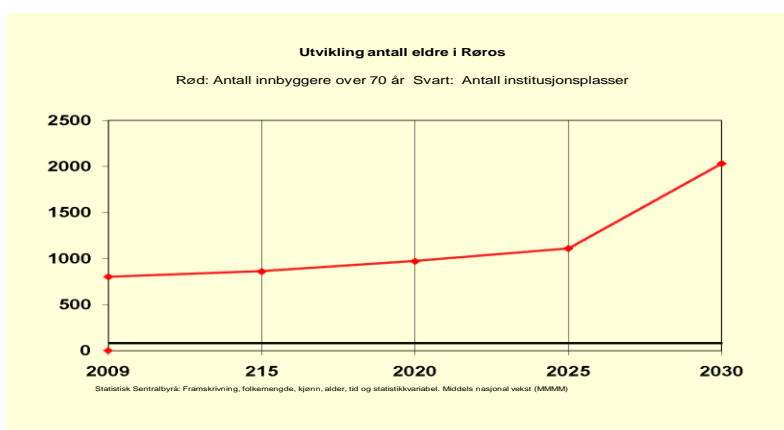
13 Helse- og sosialetaten

Bakgrunn

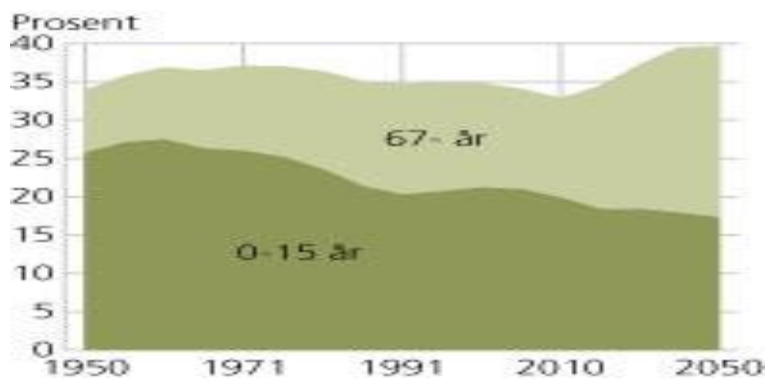
Helse- og sosialetaten har i løpet av 2009 fått opprettet en ny legehjemmel, fått prosjektmidler til 100 % stilling i rusomsorgen og hatt fem dagers drift ved Gjøsvika dagsenter. I pleie- og omsorgsenheten har trykket på institusjonene avtatt det siste halve året. Demografiske fremskrivninger viser at antall eldre i Røros kommune flater ut og vil ha en svak voksende kurve før den når nye høyder i 2025 - 2030.

Demografisk og epidemiologisk utvikling gir utfordringer som vil kunne true samfunnets økonomiske bæreevne. Dette på grunn av følgende utfordringer:

- Antall eldre over 67 år fordobles
- Antall eldre over 80 økes betraktelig
- Aldersrelatert sykdom som KOLS, demens og hjertesvikt øker
- Det er mangel på arbeidskraft
- Flere mennesker blir psykisk syke
- Rus og rusrelaterte problemer øker
- Flere får kreftsykdom

Andel barn og unge og eldre befolkningen

Kommunen har mange ressurskrevende brukere under 67 år og denne brukergruppen bruker store deler av hjemmetjenestens ressurser. Det er derfor viktig ikke bare å se på statistikker over den eldre befolkning når vi skal ta for oss tjenestetilbudet i hjemmetjenesten. I Røros kommune går de største ressursene til ressurskrevende yngre og voksne.

Rammene for helse- og sosialetaten har økt mye de siste årene. Dette skyldes:

- Overført to vaktmesterstillinger
- Opprettelse av legestillinger
- Opprettelse av stilling i rusomsorgen.
- Økte NAV utgifter
- Økte ressurser til dagsenter
- Økte lønninger
- Funksjonshemmede barn som trenger avlastning
- Nye brukere med store bistandsbehov

Helse- og sosialetaten har fått tilført økte ressurser for å ivareta de store utfordringene kommunene står overfor. Utfordringene i de neste år er:

1. Rus
2. Ressurskrevende brukere barn, unge og voksne
3. Demensomsorgen
4. Nye bygg og organisering
5. Rekruttere og beholde fagansatte
6. Kvalitetsarbeid
7. Kvalitetskommuneprogrammet – fullføre prosjektene
8. Forebyggende arbeid
9. Samhandling

Rammene for 2010 vil ikke dekke etatens behov og følgende tiltak er foreslått:

- Redusere hjemmetjenesten med 1.7stilling. Det er blitt flere krevende oppgaver, men en bruker har flyttet ut.
- Redusere med 0.57 stilling Gjøsvika
- Redusere 0.80 stilling administrasjon fra 01.05.10
- Det er ikke lagt inn lærlinglønn
- Det søkes om eksterne midler til russtilling
- Rådmann har ikke lagt inn midler til nyopprettet fysioterapihjemmel

Oversikt over den enkelte enhet

3000 administrasjon

80 % stilling reduseres fra 01.05.09.

3003 Legevakt

Samme budsjett som i 2009.

3004 Diagnose og behandling

Ny legestilling medfører et økt budsjett på ca 400 000. Det er ikke eksakt oversikt over den enkelte leges inntjening, men det ligger an til å bli høyere enn budsjettet i 2009.

Det er lagt inn 10 % økning hjelpepersonell. Arbeidsmengden for ansatte ved legekantoret økt betraktelig pga. flere leger som skal ha bistand til diverse undersøkelser og prøvetaking. Telefongjengingeligheten er viktig og krever egentlig flere ansatte enn vi har. Men det kan ikke prioriteres.

3100 Sosialadministrasjon

Lønn og drift av NAV kontoret gir en ekstrautgift på 430 000.

3103 Sosialhjelp

For 2010 er sosialhjelpsbudsjettet det samme som i 2009 selv om det er stor overskridelse i 2009. I Norge har 30 000 mennesker sosialhjelp som sin hovedinntektskilde og mottar stønad mer enn 6 måneder i løpet av et år. Dette er årsak til at staten har vedtatt kvalifiseringsprogrammet. Målet med kvalifiseringsprogrammet er at flere kommer i arbeid og sysselsetting med mer bistand og oppfølging.

Røros kommune har sammen med NAV lokalt og sentralt og Optimus fått statlige midler til å opprette et lavterskeltilbud som skal starte i løpet av desember 2009. De personene som rekrutteres mottar i dag sosialhjelp og vil komme inn i kvalifiseringsprogrammet. Det antas at sosialhjelpsbudsjettet vil reduseres når dette tilbudet blir iverksatt. Det planlegges 10 personer inn i lavterskeltiltaket. NAV ansatte følger opp i forhold til kvalifiseringsprogrammet. Det blir samhandling mellom lavterskeltilbudet og rusprosjektet. Optimus er arbeidsgiver. Det søkes om ytterligere midler gjennom Fylkesmannen.

3107 Bolig sosialt arbeid

I 2009 budsjettet ble det opprettet en fast stilling for ruskonsulent, og forventet statlige midler til den andre stillingen. Etaten har i 2009 fått 480 000 til russtilling nr.2. Det er ikke midler i 2010 budsjettet til å opprette den andre stillingen fast. Etatssjef har kontaktet HMN (Helse Midt Norge) og Fylkesmannen og forespurt om mulige tilskudd. Det vil bli arrangert et møte i slutten av november 2009 med ansatte i rusomsorgen HMN, rådmann, ansatte i rusomsorgen i Røros kommune og etatssjef. På dette møte vil vi informere om arbeidet i kommunen så langt, legge frem data og undersøke om det er muligheter for økonomisk tilskudd til det videre arbeidet.

Likeledes vil det være mulig å søke driftsmidler gjennom Fylkesmannen. Det skal være et informasjonsmøte 11.12.09 arrangert av Fylkesmannen og søknadsfrist for å søke nye midler er satt til medio januar.

3200 Helsestasjonen

Helsesøstertjenesten har fått ansvar for oppfølging og saksbehandling for omsorgslønn, avlastning og støttekontakt for funksjonshemmede barn og foreldre.

Det er flere sterkt funksjonshemmede barn som trenger både mer avlastning. Kommunen kjøper avlastningsopphold ved Rytrøa barnebolig på Os. Det er et godt og trygt tilbud. Andre barn trenger mer aktivitetstiltak, behandling og oppfølging før og etter skoletid. Innsatsen på dette området er avgjørende for en bedre utvikling. Vårt mål sammen med brukere er alltid å få den enkelte så selvhjulpen som overhodet mulig. Økning i budsjettet her skyldes flere avlastningsopphold og overføring av andre hjelpetiltak.

3300 Fysio- og ergoterapi

Rådmann foreslår at den nye fysioterapihjemmelen ikke legges inn fordi kommuneøkonomien er stram. I budsjettet for 2010 er lagt inn vanlig lønnsøkning og godtgjøring til private fysioterapeuter fordi driftstilskuddet er økt

3400 Røros sykehjem

Ingen forandringer, kun lagt inn lønnsøkningen.

3401 Gjøsvika sykehjem

Reduserer med 0,57 stilling på dagsenteret. Antall brukere er fordelt slik at de to som trenger fem dager tilbud får tilbud i avdelingen den dagen dagsenteret er stengt.

3402 Hjemmetjenesten

En person flytter ut fra omsorgsboligen til egen bolig med borgerstyrt personlig assistanse (BPA). Denne tjenesteytingen koster kommunen 3 102 500 Det blir refundert 80 % av driftsutgifter som er over 865 000. Dette er nytt for 2009, tidligere ble det gitt refusjon for overskytende 835 000 og 85 % ble refundert. Hjemmetjenesten har tatt bort 1,7 stilling. Røros kommune har flere yngre ressurskrevende brukere som bor i omsorgsboligen og som i løpet av de siste årene har behov for langt mer bistand enn for noen år tilbake. Kommunen fikk tilflyttet en person med store bistandsbehov i begynnelsen av 2009. Denne personen krever ca. 2 årsverk.

TFF (tiltak for funksjonshemmede)

Tjenesten bruker 0.5 stilling mer enn planlagt pga. tilrettelegging.

3600 Psykisk helse

Rusprosjektstillingene er lagt til avdeling for psykisk helsetjeneste, men budsjettet under bolig sosialt arbeid.

Ingen forandringer i forhold til 2009.

3700 Barneverntjenesten

Den interkommunale barneverntjenesten har fungert i to år og høsten 2009 skulle alle ansatte være på plass. Dessverre er det fremdeles sykefravær og en ansatt er ute på arbeidsutprøving i annen kommunal tjeneste. En person vil gå av med AFP fra mai 2010.

Oppsummering

Det er ikke midler til den andre russtillingen. Det søkes statlige midler fra Fylkesmannen. Det søkes også andre midler. Det er svært uheldig for Røros kommune hvis det godt etablerte arbeidet nå må legges ned. Sammen med Optimus, NAV sentralt og lokalt har Røros kommune fått 1.7 mill til å starte et lavterskeltilbud. Dette tilbudet vil knyttes til kvalifiseringsprogrammet og målet er at mange av dagens sosialhjelpsbrukere vil få et arbeidstilbud.

Samhandlingen med NAV koster kommunen 430 000 mer.

Vikarbudsjetten har gjennom flere år vært urealistiske i forhold til det store sykefraværet etaten har hatt. I budsjettet for 2010 har vi lagt et mer realistisk feriebudsjett enn tidligere, men er mer usikker på vikarbudsjetten for sykefravær og annet fravær. Det er kun i budsjettet for pleie- og omsorg og legetjenesten det er lagt inn vikarutgifter. For hver sykemeldte ansatt i 100 % stilling er merutgiftene for kommunen 100 000 pr. hele stilling.

Funksjonshemmede barn trenger flere avlastningsdøgn, kommunen kjøper denne tjenesten fra Os.

BPA koster kommunen 270 000. Kommunen vil ikke være arbeidsgiver for de ansatte. Det betyr at kommunen heller ikke har ansvar for å dekke vakter ved fravær.

Rådmannen foreslår at den nye fysioterapihjemmelen ikke legges inn i budsjettet.

14 Næring

Denne finansieres av konsesjonsavgifter og renteinntekter på næringsfondene. I tillegg har vi fått 0.55 mill kr overført fra fylkeskommunen til næringsformål. Årlige konsesjonsavgifter skal utgjøre 1.9 mill kr, men Eidsiva og Opplandskraft motregner 1.1 mill kr til inndekning av for mye utbetalt i konsesjonsavgifter fra 1986. Vi har bestridt dette, og saken har vært behandlet i tingretten på Lillehammer den 14.1 og i lagmannsretten på Hamar den 29. og 30.9. Vi fikk fullt medhold i tingretten men tapte på de samme punktene i lagmannsretten. Saken bør ankes til Høyesterett, og i og med at den er av prinsipiell betydning er det gode sjanser for at den vil passere kjæremålsutvalget. I lagmannsretten fikk vi medhold i at det ikke var anledning til å motregne konsesjonsavgifter, og det er mulig at Eidsiva og Opplandskraft vil utbetale konsesjonsavgiftene selv om dommen ved en anke ikke vil være rettskraftig. De har holdt tilbake 1.1 mill kr i 2007 og 2008.

Forslag til bruk av midler i 2010

Konsesjonsfond	B2010	B2009	B2008	R2007
Tilgang	1 750 000	2 050 000	2 600 000	2 302 731
Bruk				
4000 Næringsseksjonen	-528 000	-518 000	-491 000	-505 558
4100 Andre næringsformål	-770 000	-770 000	-770 000	-770 000
4200 Bistand komm. Formål	-700 000	-700 000	-700 000	-1 038 547
4201 Bistand næring		0	0	-336 317
Til fond/bruk av fond	-248 000	62 000	639 000	-347 691

Andre næringsformål gjelder kr 670.000 i overføring til Røros reiseliv og kr 100.000 til Rørosmuseum. Det siste beløpet utbetales via kulturetaten.

Bistand til kommunale formål på kr 700.000 gjelder vårt tilskudd til Blilyst.

Til saken om konsesjonsavgifter er avklart vil en anbefale at en er forsiktig med bruk av gjenværende fondsmidler.

15 Kultur

Tjeneste	Funksjon	Tekst	B2010	B2009	B2008
	Sum		10 631 000	10 408 000	9 391 800
5000	120	Kulturadministrasjon	1 312 000	1 257 000	1 158 100
5001	375	Kulturvern/Museer	230 000	230 000	130 000
5002	377	Sang/musikk/teater/dans	68 000	66 000	51 000
5003	380	Idrett/friluftsliv	485000	505 000	400 000
5004	231	Annet barn- og ungd.arb.	10 000	10 000	10 000
5005	385	Øvrige kulturformål	554 000	538 300	583 000
5006	375	Ratvolden/Falkberget	332 700	300 700	52 500
5100	370	Bibliotek	1 646 400	1 590 000	1 497 000
5200	381	Rørshallen/gym.bygg	2 149 800	2 049 000	1 909 800
5300	386	Røros komm kinos	-6 000	46 000	5 900
5400	386	Storstuggu	3 849 100	3 816 000	3 594 500

Kulturadministrasjon

Ingen endringer fra 2009. Kultursjef i 100% st., G. Sundt i AFP-ordning med 60 % st., Kirsti E. Nieminen Hage ansvarlig for organisering av billettørvirksomheten og kiosksalget. I tillegg er hun engasjert i delprosjekt. Lønnskontoene skal også dekke kjøpte tjenester/kortere engasjement. Konto 110000 – 5000 Telefon - dekker også fiberkostnadene både til kulturkontoret, biblioteket og Røros gym.bygg.

Kulturvern/museer

Ingen endringer fra 2009. Fra og med 2009 økte tilskuddet til Røros museet med kr. 100.000 som skulle dekke forvaltningen av verneområdet ved Doktortjønna/Kvitsanda.

Sang/musikk/teater/dans

Ingen endring foreslått.

Idrett/friluftsliv/mosjonsaktiviteter

Tilskudd til Mesterskapsagent er lagt inn her, likedan tilskudd til Røros Løypeforening. Tilskudd til lagene er nedjustert litt i forhold til 2009 for å få balanse.

147000 5003 - Overføring til andre Kr. 130 000,-
Røros Løypeforening kr. 80.000,-
Mesterskapsagent kr. 50.000,-

147003 5003 – Overføring idrett Kr. 285.000,-
Røros Idrettsråd kommer med innstilling til
fordeling av midlene.
Tidligere var midlene fordelt med kr. 70.000 i

generelt kulturmiddeltilskudd og resterende til drift av anlegg. Nåværende idrettsråd har ønsket å slå disse tilskuddene sammen.

147003 5003 Overføring idrett. Nyanlegg/rehabilitering Kr. 70.000,-

Annet barn- og ungdomsarbeid

Hele beløpet brukes i forbindelse med Ungdommens Kulturmønstring.

Øvrige kulturformål

Storparten av midlene under dette kapitlet er bundet opp i tilskudd til f. eks.:

Vinterfestspill i Bergstaden, Elden, Litteraturfest Røros, Sørsamisk Kulturfestival, Nord-Østerdal Symfoniorkester, Kulturpris og Bergstadstipend, Den kulturelle spaserstokken, Den kulturelle skolesekken, Byer i Midt-Norge (Prosjektet "Fra pilot til skvadron"), lisenser og avgifter m.m.

Gjenværende midler på art 147000 (Overføring til andre) og 147002 (Etableringstilskudd) skal dekke tilskuddene som hovedutvalget gir til et bredt spekter av tiltak.

147003 5005 – Overføring ViB og Elden Kr. 210.000,-
Vinterfestspill i Bergstaden kr. 110.000,-
Elden kr. 100.000,-

Ratvolden/Falkberget

Som kjent har vi fått to rapporter fra Riksantikvaren/NIKU angående undersøkelser, tilstandsbeskrivelse og forslag til tiltak for "Ratvolden". I tillegg har Uthusprosjektet v/Arild Bjarkø levert en rapport med tilstandsbeskrivelse og forslag til tiltak for bygningsmassen på Ratvolden og Falkberget. Denne rapporten er laget etter samme program som for landets fredede bygninger. Det er gitt klarsignal for at arbeidet med bygningsmassen på Ratvolden og Falkberget kan komme inn under Uthusprosjektet. Over 2-3 år skal det tas et krafttak for å komme mer a jour med rehabiliteringen. I 2009 og 2010 er det på dette kapitlet lagt inn midler til dekning av egenandelen. Det er også nødvendig å legge inn ekstra midler til vaktmester ettersom han også må bistå som kjentmann mer og mindre gjennom hele året. Arbeidet starter opp i nov/des 2009 med vindusreparering som vil pågå gjennom mye av vinteren.

5100 – Bibliotek

Prosjektet med å få automatisert utlån på filialene vil bli påbegynt i år. Dette er tenkt fullført på begge filialene i løpet av 2010. Dette blir da ett år forsinket i forhold til tidligere planlagt. Arbeidet med vurdering av framtidig plassering av bibliotek må skje i første halvår av 2010. Til nå er det utarbeidet ei argumentliste for plassering av bibliotek ved gym.bygg/Røros vgs.

5200- Røroshallen/Gym-.bygg/Svømmehal

I samråd med rådmannen er budsjettet for Røroshallen/Røros gymbygg satt opp etter samme mal som foregående år. Når driften av anleggene skal overtas av det nye selskapet er ikke endelig avgjort. Kommunens tilskudd til det nye selskapet forutsetter som kjent mer midler enn nettoutgiften som det oppsatte budsjettet innebærer.

5300- Røros komm. Kino

Kinoen vil i 2010 starte med en fast fjerde kinodag pr uke. Dette er avklart med hotellet.

Vi mener dette vil være rentabelt for kinoen, fordi det vil gjøre det mulig å få filmer tidligere og få flere premierer. Jo tidligere vi får filmene, desto bedre vil driftsresultatet bli. I løpet av 2010 vil det bli overgang til digital kino, og dette vil medføre betydelige endringer i driften av kinoen. Det foregår for tiden mange forhandlinger på sentralt hold, og kinoene har ennå ikke fått endelig beskjed om hvordan film skal distribueres og betingelsene for øvrig.

5400 – Storstuggu

I 2009 avsluttet Morten Tøndel sitt engasjement i 20% stilling som daglig leder i RKK. Nå er han tilbake i 100 % stilling som kulturhusleder.

Inntil 2009 har regnskapet for kulturdrifta stemt utrolig godt med oppsatt budsjett, men i 2009 ser det ut til at vi har fått en merkbar svikt i billettinntektene. Planlegging av programtilbudet er vanskelig idet flere hensyn skal ivaretas. Tilbudene må være attraktive for å nå opp i stipulerte inntekter samtidig med at det totale programmet skal favne vidt og gi et bredest mulig tilbud til alle deler av befolkningen.

En gjør oppmerksom på at noen utgiftsposter må ses i forhold til motsvarende inntektsposter.

Investeringsbudsjett

5300 Røros komm kino

Som nevnt ovenfor skal digitaliseringen av kinoene i Norge gjennomføres i 2010.

Dette er et kolossalt prosjekt som må gjennomføres innen et visst tidsrom over hele landet. Hele denne prosessen styres fra sentralt hold i kino-Norge, og det er kjent at anbudsfrist på dette arbeidet er primo januar 2010. Landet deles i regioner, og forskjellige konsern (som f. eks. SONY) blir tildelt oppgaven med digitaliseringen i de respektive regionene.

Vi vet ennå ikke hva digitaliseringsutstyret og monteringen av dette vil koste, men vi regner nå med at de allerede avsatte midlene kr. 300.000,- kan gå med til dette.

Dessuten må Røros kino ha et nytt nedtrekkbart lerret for visning av 3D-film som nå kommer for fullt. Kostnadene med dette er beregnet til	kr. 100.000,-
Maskinrommet må ha bedre ventilasjon og kjøling, og kostnaden her er beregnet t bli henimot	kr. 75.000,-
3D-film krever spesielle briller, og her det flere alternativer; også avhengig av hvilken teknisk løsning vi får.	kr. 30.000,-
Sum	<u>kr. 205.000,-</u>

Kostnadene med ventilasjon bør iallfall være gjenstand for deling mellom RKK og kommunen, selv om styret i RKK så langt har gitt signaler om at dette må kommunen bekoste.

Som nevnt vil det gå ei tid ut i 2010 før vi vet hva digitaliseringen vil koste. Vi håper at de avsatte midlene (kr. 300.000,-) vil strekke til, og at ekstraanskaffelsene ikke blir dyrere enn antatt.

16 Plan, drift og landbruk

Generelt

Budsjettrammen for 2010 er 372 000 kr høyere enn for 2009 mens lønnsutgiftene alene har økt med 662 000 kr. Dette må kompenseres med innsparing eller økt inntjening.

Innsparingen skjer ved at mekaniker på verkstedet blir erstattet med lærling, ikke mer ekstrahjelp til eiendomsskatteprosjektet og at det ikke tilsettes ny naturforvalter etter T.J. som har fått nyopprettet stilling i SNO.

Inntjeningen bedres ved at overføringen til uteseksjonen fra ”betalingstjenestene” økes noe. Disse har ikke vært økt på flere år, ikke en gang i takt med lønnsøkningen.

De enkelte kapitler

6000 Administrasjon

Ingen endringer

6001 Eiendomsskatt

Ingen utgifter til ekstrahjelp, reduksjon med 300 000 kr.

6120, 6121 Vannverk

Ingen endringer

6130, 6131 Avløp

Ingen endringer

6140 Renovasjon

Betalingen til FIAS AS er bebudet økt med 4,8 %. På bakgrunn av dette foreslås alle satser for renovasjonsavgift økt med 4,5 %.

6150 Brannvesen

Øker 300 000 kr, vesentlig lønninger. Vi begynner nå å merke vedlikeholdskostnadene for anleggene som er installert i forbindelse med brannsikringsprosjektet i sentrum. Man må regne med at dette etter hvert vil bli ca. 200 000 kr/år.

6151 Samarbeid brannledelse og brannsyn

Ingen vesentlige endringer

6152 Feiervesen

Ingen vesentlige endringer

6153 Deltidsutdanningen

Dette gjelder den desentraliserte utdanningen av deltidspersonell. For Røros brannvesen betyr dette en inntektskilde foruten at vi sparer reise- og diettutgifter for eget personell.

6160 Maskindrift

En mekaniker slutter (går tilbake til brannvesenet) og en lærling kommer inn i stedet.

6170 Kommunale veier

Ingen endringer.

6200 Plansakbehandling

Ny planlegger har nå tiltrådt og lønnsutgiftene øker tilsvarende.

6201 Byggesaksbehandling

Ingen endringer.

6202 Kart og oppmåling

Regner med at det nå vil bli ansatt en ny person som kan tiltre over nyttår. Det må vedtas nytt betalingsregulativ etter den nye matrikkelloven.

6300 Administrasjon landbruk

Ingen endringer

6301 Veterinærtjenesten

Kommunene har nå ansvaret for å organisere veterinærvakt. Dette skal være finansiert med statstilskudd.

6310 Landbruksvikarordningen

Kommunen har arbeidsgiveransvaret for landbruksvikaren, men avløserlagene refunderer alle utgiftene.

6330 Naturforvalter

Stillingen opphører og gjenværende arbeidsoppgaver fordeles på andre.

6331 Viltforvaltning

Finansieres i sin helhet via viltfondet

6332 Miljøvern

Gjenværende oppgaver er stort sett forvaltning av Mølmannsdalen.

6400 Kulturminneforvalter

Ingen endringer.

650x Eiendomsforvaltning

Midlene på driftsbudsjettet rekker bare til akutt vedlikehold og omgjøring i forbindelse med f.eks flytting. Det blir ikke midler til å drive noen form for planlagt vedlikehold. Slik sett har tiltaksmidlene vært meget velkomne i år.

Gebyrer 2010

Vann

Pris og lønnsøkning kompenseres av lavere rentenivå. Ingen endring.

Kloakk

Som for vann.

Renovasjon

Vår betaling til FIAS AS øker med 4,8 %.

Alle satser for renovasjonsgebyr foreslåes økt med 4,5%.

Feie- og tilsynsgebyr

Ingen endring

Gebyr etter plan- og bygningsloven og forurensningsloven.

Alle satser foreslås økt med 5% i takt med lønnsøkningen. En vil sannsynligvis måtte komme tilbake med et omarbeidet regulativ på grunn av lovendringer.

Oppmålingsgebyrer

Her må nytt betalingsregulativ vedtas etter ny lov. (Matrikkelloven med forskrift). På grunn av skjerpede krav må det påregnes at gebyrene vil øke en del.